

Afrikaans Eerste Addisionele Taal
Graad 4: Onderwysersgids
Kwartaal 1: Week 5 & 6
Informele aktiwiteite

Luister en praat:

Luisterbegrip: luister na 'n storie

- Gebruik 'n teks van 'n handboek of uit die onderwyser se hulpbronlêer
- (Kies uit kontemporêre, realistiese fiksie / tradisionele stories / persoonlike vertellings / avontuurverhale / werklike lewensverhale)
- Voorspel wat volgende gaan gebeur
- Beantwoord eenvoudige vrae
- Vertel 'n storie in die regte volgorde
- Kry name van karakters in die storie korrek
- Identifiseer karakters uit mondelinge beskrywings
- Druk gevoelens oor die storie uit

Beskryf die mense / karakters uit die storie

- Verduidelik hoe die mense / voorwerpe lyk
- Gebruik 'n paar nuwe woorde wat uit die storie geleer is
- Gebruik byvoeglike naamwoorde

Oefen luister en praat / hardoplees

(kies 'n teks vir daaglikse gebruik)

- Lees hardop met toepaslike uitspraak en uitdrukking
- Dra 'n eenvoudige rympie, gedig of liedjie voor
- Reageer op instruksies
- Speel 'n eenvoudige taalspeletjie

Prelees: Lees die titel aan die leerders voor. Leerders bestudeer die prent in die leerderboek. Hulle gesels dan in groepe oor die vrae en maak sekere afleidings na aanleiding van die titel en illustrasie.

Gesels eers saam in groepe:

- Pieter se oë
- In die illustrasie het Pieter 'n donkerbril op wat 'n aanduiding kan wees dat daar iets fout is met sy oë.
- In die stad omdat daar hoë geboue sigbaar is.

Leerders luister saam om te bepaal of hul voorspellings reg was: Lees die volgende gedeelte aan die leerders voor. Die hele verhaal word nie gelees nie, omdat die leerders 'n voorspelling moet waag wat hulle dink volgende gaan gebeur.

Daar was eenkeer 'n man, Pieter, wat in 'n groot stad gebly het. Hy het van die stad gehou, maar dit was moeilik vir hom om oor die weg te kom. Hy was blind. Al loop hy met 'n wit kiere, het hy gereeld in goed vasgeloop. Hy kry toe 'n leihond om hom te help. Eendag gaan stap Pieter met Karel.

1. C. 'n Hond wat jou vat waar jy moet loop. ✓ (1)
2. Leerders se eie voorspelling ✓ (1)

Luister nou verder: Lees die verhaal aan die die leerders voor

Hulle stap by 'n winkel in. Daar was baie mense in die winkel. Pieter wou vir Karel 'n lekker been gaan koop. Skielik is daar mense wat aan mekaar stamp en iemand skree: "Dief!" Toe die dief by Pieter en Karel probeer verbykom, gryp Karel hom aan die broek, en daar staan hy. Die winkeleienaar het dadelik die polisie gebel en hulle het die dief kom haal. Natuurlik het Karel 'n ekstra groot been verniet gekry!

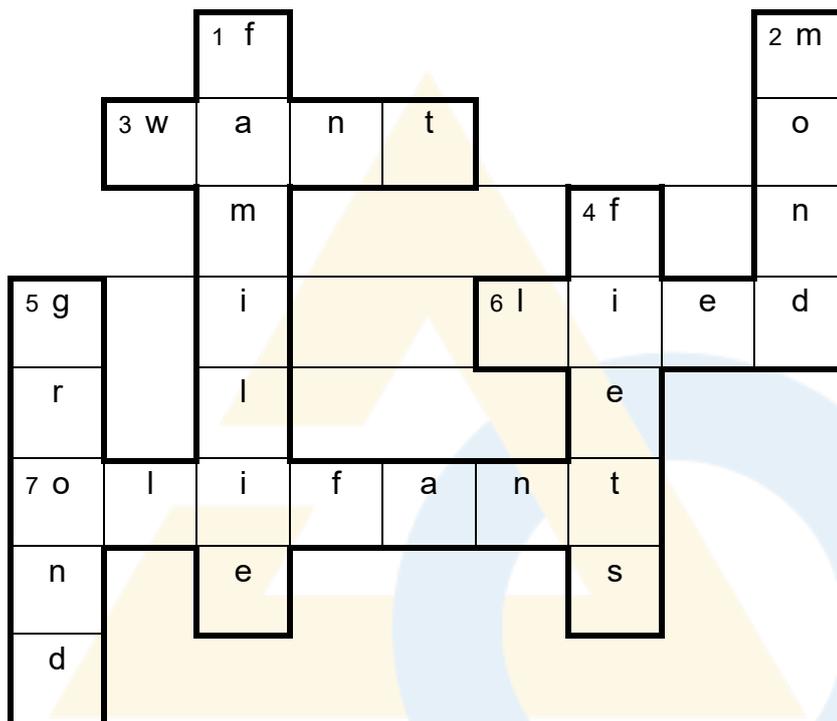
3. A. Hy loop met 'n wit kiere ✓ (1)
4. C. Winkel toe ✓ (1)
5. D. 'n Been gaan koop ✓ (1)
6. steel ✓ (1)

Praat: Vertel die storie oor

- Lees weer die verhaal "Pieter se oë" aan die leerders. Leerders gesels oor die verhaal.
- Laat die raamwerk die leerders help.
- Help leerders met woordeskat sodat hul storie kan hervertel.

Dra 'n eenvoudige rympie voor.

Lees die gedig aan die leerders. Laat leerders dit 'n paar keer herhaal deur in groepe of as geheel saam met onderwyser te lees. Laat individuele leerders toe om gedig voor te lees / dra.

Taalspeletjie**Voer instruksies uit**

Leerders gesels oor hoe moeilik dit moet wees om nie te kan sien nie. Vra die leerders om hulle oë toe te maak of laat hulle mekaar blinddoek. Gee dan eenvoudige instruksies soos:

- Vat aan jou neus.
- Vat aan jou maat se neus.
- Haal jou wiskundeboek uit.
- Trek 'n reguit streep met jou liniaal op 'n blaai.
- Teken 'n mannetjie op 'n blaai.

Na hierdie instruksies behoort die leerders 'n gevoel van blindheid te hê. Laat hulle daaroor gesels.

Lees & kyk

Leesbegrip: lees 'n storie

Gebruik 'n teks van 'n handboek of uit die onderwyser se hulpbronnêer

- Pre-lees: voorspel na aanleiding van die titel en prente / illustrasies
- Gebruik leesstrategieë, byvoorbeeld die maak van voorspellings, gebruik klank- en kontekstuele leidrade
- Verduidelik die verhaallyn en identifiseer die hoofkarakters
- Hervertel die storie in korrekte volgorde
- Druk gevoelens oor die storie uit
- Beantwoord vrae oor die teks

Leesbegripsaktiwiteit oor die teks (mondeling of skriftelik)

- Bespreek nuwe woordeskat uit die teks
- Spel tien woorde uit die teks

Besin oor tekste wat selfstandig gelees is

- Vertel die storie of hoofgedagtes

Begripstoets: Memorandum

1. hy was blind ✓ (1)
2. Onwaar, want in die storie staan dat Pieter se kerie wit ✓ was. (1)
3. 'n Hond ✓ (1)
- 4.1 oë ✓ (1)
- 4.2 winkel ✓ (1)
- 4.3 leihond ✓ (1)
- 5.1 dief ✓ (1)
- 5.2 groot ✓ (1)
- 5.3 verniet ✓ (1)
6. Leerder se eie mening. Antwoord moet binne die konteks van die storie wees. ✓ (1)

Taalstrukture en -konvensies

1. skop
2. bak
3. kook
4. eet
5. plant
6. steel
7. koop
8. vertel
9. praat
10. speel

